

ZAKON BR. 04/Z-096

O IZMENI I DOPUNI ZAKONA BR. 2003/15 O ŠEMI SOCIJALNE POMOĆI NA KOSOVU

Skupština Republike Kosova

Na osnovu člana 65 (1) i člana 51 Ustava Republike Kosova,

Usvaja

ZAKON O IZMENI I DOPUNI ZAKONA BR. 2003/15 O ŠEMI SOCIJALNE POMOĆI NA KOSOVU

Član 1

1. Član 1 bazičnog zakona preformuliše se sa sledećim tekstrom:

Član 1

Sa ovim se zakonom reguliše Šema socijalne pomoći na Kosovu, sa ciljem podržavanja i ponude privremene finansijske pomoći za porodice koja su u siromaštvu.

Član 2

1. Stav 2.2 člana 2, preformuliše se kao u sledećem tekstu:

2.2. Članovi porodice koji su:

- i. starosnog doba od šezdeset i pet (65) god. ili stariji,
 - ii. osobe sa ograničenim sposobnostima, kada primaju penziju za ograničenu radnu sposobnost, finansirane od strane budžeta Kosova;
 - iii. deca od jedan (1) do osamnaest (18) godina koji primaju isplate, na osnovu Zakona br. 03/Z-022 za materijalnu podršku porodicama dece sa stalnim ograničenim sposobnostima, i
 - iv. osobe koje su korisnici penzije kao rezultat doprinosa, žrtve, ili posledice rata OVK.
- v. članovi porodice, prema ovom stavu, koji su obuhvaćeni u definiciji porodice, se neće uzeti u obzir kad se računa veličina porodice koja određuje iznos socijalne pomoći koju treba davati porodici. Jedino isključenje su članovi porodice koji uzimaju finansijsku isplatu prema Zakonu o vrednostima rata. U takvim slučajevima, članovi porodice koji uzimaju isplatu prema tom Zakonu će se smatrati kao članovi porodice kad se određuje veličina porodice za isplatu socijalne pomoći.

2. U stav 2.5 člana 2 bazičnog zakona, reč "jedini" briše se iz teksta zakona.

3. U stav 2.7 člana 2 bazičnog zakona, posle tačke vi, u zadnjem redu, posle rečenice "**osobe koje pripadaju bilo kojoj grupi napisanih u pod-stavovima (i) do (vi) gore, smatraju se**" dodaje se reč "zavisni".

4. Stav 2.8 člana 2 bazičnog zakona, preformuliše se sa sledećim tekstrom:

2.8. **Lekarska Komisija** - podrazumeva jednu grupu medicinskih stručnjaka formirana i odobrena od strane odgovarajućeg ministarstva rada i socijalne zaštite, sa ciljem ekzaminacije i

određivanja zdravstvenog stanja, određujući nivo ograničenih sposobnosti svake osobe ili člana porodice, koji je obuhvaćen u realizaciji prava utvrđenim prema ovom zakonu.

5. U stavu 2.9 člana 2 bazičnog zakona, reč “**dve (2) godine**” se zamenjuje sa “**jednu godinu (1)**”.
6. U stavu 2.10 člana 2 bazičnog zakona i u čitavom tekstu zakona, reč “**neizračunljivo**” ostaje “**neizračunljivo**”:
7. Iza stava 2.11 člana 2 bazičnog zakona dodaju su tri nova stava 2.12., 2.13., 2.14., sa tekstrom koji glasi:
 - 2.12. “Nezaposleni prema ovom zakonu” je član porodice koji aktivno traži posao, registrovan je kao nezaposlen u Kancelariji zapošljavanja, i koji je sklopio individualni ugovor sa Kancelarijom zapošljavanja”.
 - 2.13. **Ministarstvo** podrazumeva odgovarajuće ministarstvo za rad i socijalnu zaštitu.
 - 2.14. “Ostali izrazi upotrebljeni u ovom Zakonu imaju isti smisao i značaj kao definirani izrazi u članu 2. bazičnog zakona.

Član 3

1. U Stavu 3.1 člana 3 bazičnog zakona, reč “**Konsolidovani**” se briše iz teksta zakona.
2. Stav 3.2 člana 3 bazičnog zakona, preformuliše se sa sledećim tekstrom:
 - 3.2. Službe socijalne pomoći u okviru centara za socijalni rad, određene za upravljanje šeme socijalne pomoći, upravljaju se od strane rukovodioca službe socijalne pomoći koji, se izaberu od strane opštine, u saradnji sa ministarstvom.
3. Posle stava 3.2 člana 3 bazičnog zakona, dodaju se tri (3) novi stavovi, 3.3., 3.4., 3.5 sa tekstrom koji glasi:
 - 3.3 Rukovodioc šeme socijalne pomoći, za vršenje obaveza i odgovornosti, odgovara direktoru/nadležnoj upravi opštine i izveštava Ministarstvu za rad i socijalnu zaštitu.
 - 3.4. Ministarstvo, u slučaju utvrđivanja teških povreda u upravljanju šeme socijalne pomoći, može preuzeti direktno upravljanje šeme socijalne pomoći u toj opštini za period ne duže od jedne (1) godine.
 - 3.5. Odgovorni službenik za razvoj procedura, pripremu slučaja, verifikaciju socio-ekonomsko i porodičnog stanja, i izbor ili odbijanje porodice u šemi socijalne pomoći je službenik Šeme socijalne pomoći (menadžer slučaja), dok odgovornost za preuzimanje odluke ima rukovodioc Službe socijalne pomoći.

Član 4

1. Član 4 bazičnog zakona preformuliše se kao u sledećem tekstu:
 - 4.1. Za realizaciju prava za socijalnu pomoć, svi članovi porodice trebaju biti državljeni Republike Kosova, koji ispunjavaju uslove za klasifikaciju u jednu od sledećih kategorija utvrđenim sa ovim zakonom.
 - 4.2. Izuzetak, korisnici socijalne pomoći mogu biti i strani državljeni koji:
 - a. imaju dozvolu boravka na Kosovu;
 - b. osobe u svojstvu tražioca azila;
 - c. osobe u svojstvu izbeglice, i

d. osobe koje uživaju privremenu i dodatnu zaštitu.

4.3. O priznavanju prava na socijalnu pomoć , kao i određivanje uslova i kriterijuma za strane državljane, prema stavu 4.2. ovog člana, Vlada donosi podzakonski akt.

4.4. Pravo na socijalnu pomoć prve kategorije, realizovaće porodica, u kojoj su svi članovi porodice zavisni, kao što je definisano u članu 2 stav 2. 7 važećeg zakona, i niko od njih nije zaposlen.

4.5. Pravo na socijalnu pomoć u drugoj kategoriji realizuje porodica sa jednim članom sposobnim za rad, i:

- a) najmanje jedno dete mlađe od pet (5) godina, ili
- b) stalno staranje za jedno siroče mlađeg od petnaest (15) godina.

4.6. Odredbe podstava 4.5. će se modifikovati blagovremeno, tako da se starosna granica deteta postepeno poveća, da bi ovaj uslov bio promenjen, što će zavisi od potrebnih budžetskih sredstava na raspolaganju i da će biti predmet fiskalnih ograničenja.

4.7. Svi članovi porodice u drugu kategoriju, ili treba da budu zavisni, kao što je definisano u stavu 2.7 važećeg zakona, ili jedini član u porodici, koji je sposoban da radi, mora biti registrovani kao nezaposleni u Kancelariji za zapošljavanje.

4.8. Biro za zapošljavanje, izdaje deklaraciju o nezaposlenosti za jedinog člana porodice sposobnog za rad, kako bi certificirala člana porodice koji aktivno nastoji da se zaposli. Izjava o nezaposlenosti sadrži lične podatke,vođene procedure za zapošljavanje i obuku nezaposlenog, i naglašava odgovornosti i postupke koje će biti preduzete od strane Kancelarija za zapošljavanje i nezaposlenog radnika koji želi da koristi socijalnu pomoć.

4.9. Izjava o nezaposlenosti će važiti za period od šest (6) meseci, odgovarajući time periodu davanja socijalne pomoći. Kancelarija za zapošljavanje je odgovorna o pružanju podrške za nezaposlenog za obuku, zapošljavanje, savetovanje, javne radove i druge programe zapošljavanja. Kancelarija za zapošljavanje je takođe odgovorna za proveru da je dužina vremena da se pronađe posao od nezaposlenog radnika šest (6) meseci, što će obuhvatiti i aktivne mere zapošljavanja, kako bi proverili da su adekvatna i preduzeta od strane nezaposlenog radnika.

4.10. Svako kršenje deklaracije nezaposlenosti od strane nezaposlenih radnika će dovesti do ukidanja zvaničnog statusa nezaposlenog. Procedure za registraciju, certifikaciju i aktivnog traženja zapošljavanja za nezaposlenog, biće regulisane podzakonskim aktom, donetim od strane Ministarstva".

4.11. Lica koja su navršila osamnaest (18) godina, i koji su završili srednju školu će se smatrati kao sposobnim za rad i u stanju da rade, i u slučaju nastavljanja sa redovnom univerzitetском obrazovanjem, ili nekim drugim programom obuke.

4.12. Lica koja:

- a) borave, ili
- b) su u institucije zatvorenog tipa, kao što su: psihijatrijske ustanove, staračkim domovima i verske institucije, rezidencijalnim školama ili zatvorima, nemaju pravo na socijalnu pomoć na osnovu ovog zakona.

Član 5

1. Tekst u stavu u 5.3 člana 5 bazičnog zakona, preformuliše se kao u nastavku:

5.3. Izračunljiva materijalna dobra su stvari sa vrednošću koja obuhvataju: opšte isplate iz penzija ličnih štednji koje se daju osobama ili korisnicima – kao što se utvrđuje u zakonima na snazi, druge opšte isplate, privatni ili porodični biznisi, imovina, neke određene vrste nekretnina, zemlja ili motorna sredstva na upotrebi.

2. Stav 5.5. člana 5 bazičnog zakona, preformuliše se kao u sledećem tekstu:

5.5. Neizračunljiva materijalna dobra obuhvataju, ali se ne ograniče samo na te: štednje penzija članova porodice u pojedinačnim obaveznim računima, u skladu sa primenjivim zakonima, imovina koja se koristi kao glavno mesto boravka porodice, vozilo koje se upotrebljava od strane članova porodice sa ograničenim sposobnostima, koji su pod staranjem drugih osoba dvadeset i četiri (24) časa dnevno, kao što je odlučeno od Organa starateljstva, zemljište u površini ne više od 0.5 hektara.

3. Stav 5.7 člana 5 bazičnog zakona preformuliše se kao u sledećem tekstu:

5.7. Izračunljivi prihodi obuhvataju, ali ne ograničuju se samo na: ostvarene prihode, nasleđene poklone, primljene prihode u obliku robe, kirije, pošiljke novaca, beneficije pružene članovima porodice prema Zakonu o vrednostima rata, penzije od ličnih štednji ili lične penzije i dodatne penzije ili od poslodavca, penzije koja se primaju iz inostranstva, neke vrste opštih isplate i razne vrste prihoda.

4. Posle stava 5.7 člana 5 bazičnog zakona, dodaje se novi stav 5.7.a. , kao u sledećem tekstu:

5.7.a. Neizračunljivi prihodi obuhvataju: osnovnu starosnu penziju, penziju ograničenih sposobnosti, neke opšte isplate prema Zakonu br. 03/Z-022 za materijalnu podršku porodicama dece sa trajnim ograničenim sposobnostima od jedne do osamnaest (1-18) god. starosti, jednokratne isplate koje se daju porodicama koja ostvaruju pravo na socijalnu pomoć, kao što se utvrđuje ovim zakonom, domaća proizvodnja za porodičnu potrošnju, neke vrste kredita i finansijske pomoći kao i druge vrste prihoda.

5. Stav 5.8 člana 5 bazičnog zakona preformuliše se i glasi:

5.8. Ministarstvo, donosi podzakonski akt za proračunjavanje materijalnih i nematerijalnih dobara, kao i izračunljivih i neizračunljivih prihoda.

Član 6

6. Član 6 bazičnog zakona, preformuliše se sa tekstom:

6.1. Porodice koje smatraju da su socijalni slučaj prve i druge kategorije ovog zakona, podnose pismeni zahtev za socijalnu pomoć nadležnom organu. Istovremeno, porodica ne može podneti zahtev, odnosno koristiti pomoć više od jednog organa. Porodica može dobiti socijalnu pomoć u datom vremenu samo od jedne nadležne službe.

6.2 Porodice sa jednim ili sa više članova nesposobnih za rad, koji podnesu zahtev sa socijalnu pomoć prve kategorije, zdravstveno stanje istih pregleda i procenjuje Lekarska komisija Ministarstva. Procedure rada, kriterijumi, metodologija i ocena nivoa ograničenih sposobnosti od strane Lekarske komisije određivaće se sa podzakonskim aktom donetom od Ministarstva.

6.3. Postupak za podnošenje zahteva za socijalnu pomoć reguliše se jednim podzakonskim aktom donetom od Ministarstva.

Član 7

1. Kod stava 7.1 člana 7. bazičnog zakona skup reči: „**shodno članu 4, tačka 1 (a)** će dobiti socijalnu pomoć do šest (6) meseci“ briše se i zamjenjuje se rečima: „za prvu kategoriju će dobiti socijalnu pomoć do dvanaest (12) meseci ”.

2. Stav 7.2 člana 7 bazičnog zakona, preformuliše se kao u nastavku:

7.2. Porodica koja je dobila pravo na socijalnu pomoć za drugu kategoriju uzeće socijalnu pomoć do šest (6) meseci, pod uslovom da ispunjava predviđene uslove tokom ovog perioda i

preduzme neophodne mere za zapošljavanje, u skladu sa zahtevom određenih organa. Odgovarajući organi zahtevaju od člana porodice, koji je certificiran kao tražioc posla, dokaz za pokušaje u traženju posla. Ministarstvo donosi podzakonski akt za načine prijave tražioca posla u Kancelariju zapošljavanja, dokaze o pokušajima za nalaženje posla, i za vremenske rokove.

3. Iza stava 7.2. člana 7 bazičnog zakona dodaje se novi stav 7.3 koji glasi:

7.3. Nakon isteka roka perioda od jedne godine, odnosno šest (6) meseci, porodica, pojedinac, treba da podnese novi zahtev za produženje prava na socijalnu pomoć.

Član 8

1. Stav 9.1 člana 9 bazičnog zakona, preformuliše se sa tekstrom koji glasi:

9.1. Mesečni iznos socijalne pomoći se određuje prema broju članova porodice i iznosu cena troškova potrošnje korpe ishrane, koji se uređuje sa podzakonskim aktom donetim od Ministarstva. Visina vrednosti beneficija za porodice reguliše se sa podzakonskim aktom, u kome Ministarstvo finansija, u saradnji sa Ministarstvom Rada i Socijalne Zaštite donosi odluku o visini iznosa mesečne uplate za porodicu. Mesečni iznos socijalne pomoći usklađuje se sa indeksom cena hrane potrošačke korpe, objavljene od Zavoda za statistiku Kosova.

2. Stav 9.2 i 9.3 člana 9 bazičnog zakona se briše iz teksta zakona i preformuliše se u jednom stavu 9.2., sa tekstrom koji glasi:

9.2. Ministarstvo donosi podzakonski akt za proračunjavanje iznosa socijalne pomoći.

Član 9

Posle člana 9 bazičnog zakona, dodaje se novi stav 9.A sa tekstrom kao u nastavku:

Član 9.A

Izabrana porodica za šemu socijalne pomoći, za svako dete od nula do osamnaest (0-18) godina, ostvaruje finansijsku korist u obliku dodatka za decu, sa ciljem unapređenja obrazovanja i poboljšanja zdravlja. Ministarstvo izdaje podzakonski akt za procedure i način realizacije ovog prava.

Član 10

1. Stav 11.1. člana 11 bazičnog zakona, preformuliše se i glasi:

11.1. Podnosioc zahteva za socijalnu pomoć koji nije zadovoljan zvaničnom odlukom određenog organa, može podneti pisani zahtev kod rukovodioca Šeme socijalne pomoći za razmatranje odluke. Zahtev za razmatranje se podnese ne kasnije od pet (5) dana nakon datuma prijema odluke. On ne gubi pravo za žalbu u drugi stepen u Komisiji za žalbe, u odgovarajući departman Ministarstva, dok rukovodioc Šeme socijalne pomoći u roku od deset (10) dana razmatra zahtev za razmatranje odluke ili isti prenosi u viši organ, koji odlučuje u vezi žalbe.

11.2. Tražilac pomoći, koji nije zadovoljan odlukom relevantnog organa, prema stavu 1. ovog člana može podnosići pismenu žalbu Komisiji za žalbe, kao organu drugog stepena, u relevantni departman, koja deluje pod ovlašćenjem ministarstva. Žalbe se podnose ne kasnije od petnaest (15) dana nakon prijema odluke od nadležnog organa CSR-a. Komisija za žalbe, treba razmatrati žalbu i pismeno obavestiti podnosioca žalbe, za primljenu odluku, ne kasnije od dvadeset i jednog (21) dana nakon prijema žalbe.

11.3. Nezadovoljna stranka sa odlukom Komisije za žalbe drugog stepena, ima pravo da u roku od trideset (30) dana, od dana prijema odluke, pokrene administrativni spor u nadležni sud.

Član 11

Član 12 bazičnog zakona preformuliše se i glasi:

Član 12 Posebna pomoć

12.1. Ministarstvo, u određenim slučajevima, može doneti rešenje za ad-hoc ispunjavanje trenutnih zahteva za porodice u socijalnoj nuždi, koje nisu predviđene ovim zakonom. Prema ovom zakonu, smatra se posebna, jedna momentalna, jednokratna, ali ne trajna potreba. U slučaju da se momentalna i jednokratna potreba ponavlja u roku od dvanaest (12) meseci, ta potreba se ne oslanja na ovom članu. Odgovorni organ ministarstava procenjuje i administrira davanje jedne takve podrške. Porodica ili osoba može zahtevati takvu pomoć bez obzira da li jeste ili nije korisnik šeme socijalne pomoći.

12.2. Porodica, osoba, može tražiti ispunjavanje posebnih potreba samo od jednog organa u skladu sa članom 12. Porodica ili osoba ne može tražiti u isto vreme materijalnu pomoć za jednu istu potrebu od strane više od jednog organa. Samo jedan član porodice može tražiti pomoć u bilo koje vreme.

12.3. Budžet šeme socijalne pomoći za posebnu pomoć obuhvata posebne isplate za vanredne potrebe.

12.4. Ministarstvo planira svake kalendarske godine unutar opšteg budžeta, budžetska sredstva za isplatu posebnih pomoći, u godišnjem iznosu od 100,000.00 €. Procedure za ove isplate jednokratne pomoći će se definisati podzakonskim aktom izdatog od ministarstva.

Član 12

1. U Stav 13.1, 13.2, 13.3 i 13.4 člana 13, posle rečenice "**Ministarstvo za finansije**" iz teksta zakona briše se reč "**i privrede**".

2. U Stavu 13.1 člana 13, nakon reči "**izdaje jedan**", dodaje se veznik "**ili**" i skup reči "**Zakon o menadžiranju javnih finansijskih i knjigovođstva**" se zamenjuje sa rečenicom "**Zakona za javne finansije**".

3. U stavu 13.4 člana 13, reč "**konsolidovan**" briše se iz teksta zakona.

Član 13

U stavu 15. 1 člana 15 bazičnog zakona, reč "**izdaje**" se zamenjuje sa "**donosi**", skup reči "**Zakon o menadžiranju javnih finansijskih i knjigovođstva**" zamenjuje se sa rečima "**Zakon za javne finansije**".

Član 14

Iza člana 15 bazičnog zakona dodaju se članovi 15.A, 15.B i 15.C sa tekstrom koji glasi:

Član 15.A Prednosti - predmet fiskalnih ograničenja

U meri u kojoj Vlada smatra da je neophodno adresiranje okolnosti koje stvaraju nepredviđena fiskalna opterećenja javnih budžeta ili u cilju osiguravanja javne fiskalne discipline, vlada će imati ovlašćenje da donosi odluku koja umanjuje ili eliminiše bilo kakve koristi dobivenim ovim zakonom, uključujući i beneficije koje se odnose na finansijske isplate čak i ako su sredstva prisvojene iz budžeta po važećem zakonu u to vreme.

Član 15.B Posebne primene zakona

Financijske koristi određene ovim Zakonom, uključujući i dodatke za decu, za odabrane porodice u socijalnu pomoć, koje imaju decu do osamnaest (18) godina starosti, prema članu 9 ovog zakona, ostvariće se zavisno od mere koja može da se pokrije od mogućih finansijskih ušteda u trenutno određenim šemama i uštedama koja će se ostvariti unutar raspoloživih budžetskih fondova. Nove beneficije daće se samo na osnovu postojanih ušteda, ali se ne ograničavaju se samo na te.

Član 15.C Donošenje podzakonskih akata

1. Ministarstvo rada i socijalne zaštite, u roku od šest (6) meseci, nakon stupanja na snagu ovog zakonskog akta, donosi podzakonske akte za pravo i efikasno sprovođenje ovog zakona.
2. Do donošenja podzakonskih akata prema stavu 1 ovog člana, nastavljaju se sprovoditi primenjivi podzakonski aktovi utvrđeni članom 15 bazičnog zakona o ukidanju i drugi primenjivi aktovi na snazi, do mere gde nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 15

Član 16 bazičnog zakona preformuliše se sa tekstrom koji glasi:

Član 16 Ukidanje podzakonskih akata

16.1. Stupanjem na snagu ovog zakona, ukidaju se:

- a. Odredba br. XX/2003, 18.12.2003 god. za sprovođenje Zakona o šemi socijalne pomoći na Kosovu;
- b. Administrativno uputstvo br. 8/2004 za verifikaciju materijalnog stanja porodica koje podnose zahtev za socijalnu pomoć;
- c. Administrativno uputstvo br. 06/2005 o regulisanju procedura za finansijsku podršku, porodica i pojedinaca u vanrednim slučajevima.

Član 16 Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana nakon objavljivanja u službenom listu Republike Kosova.

**Zakon br. 04/ Z-96
10. maja 2012**

Proglašeno Ukazom Br.DL-021-2012, dana 17.05.2012, od strane Predsednice Atifete Jahjaga